

UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI” DIN CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

GHID PRIVIND ELABORAREA TEZEI DE DISERTAȚIE

Programe de master:

“Psihologie Clinică, Consiliere Psihologică și Psihoterapie”

“Tehnici Psihologice de Control al Comportamentului și Dezvoltarea Potențialului
Uman”

Cuprins

1. Generalități	2
2. Cerințe generale	3
3. Cerințe specifice	14
4. Prevederi referitoare la etica demersului de cercetare	18
5. Anexe	19

1. GENERALITĂȚI

Teza de disertație reprezintă o componentă esențială a procesului de evaluare a pregătirii masteranzilor candidați la titlul de „master”. Aceasta testează abilitatea de a elabora și redacta conform normelor impuse de comunitatea științifică o cercetare individuală și independentă în domeniul de studiu al masteratului.

O teză de disertație trebuie să demonstreze familiaritatea masterandului cu literatura de specialitate relevantă pentru tema abordată, să fie corectă din punct de vedere metodologic, al analizei datelor propuse și al argumentării, să aibă o structură logică, să fie redactată coerent, în limbaj științific. Aspectul de formă trebuie să fie, de asemenea, în concordanță cu standardele academice. Acest ghid privind elaborarea tezei de disertație a fost elaborat pe baza Manualului de Publicare al APA, Ediția a-VII-a (<https://apastyle.apa.org/>).

Scopul acestui ghid este de a furniza masteranzilor informații generale de redactare a tezei de disertație, astfel încât aceasta să îndeplinească standardele fundamentale ale unei cercetări științifice, care poate fi acceptată pentru susținerea orală. Prima parte a ghidului prezintă cerințele generale. Neîndeplinirea acestora împiedică autorul tezei să susțină examenul oral. Partea a doua a ghidului prezintă cerințe specifice pentru diverse tipuri de cercetare.

Întreaga responsabilitate pentru respectarea acestor cerințe în procesul de elaborare și redactare a lucrărilor de disertație revine masteranzilor. Nerespectarea acestui ghid determină respingerea cererilor de susținere a lucrărilor de disertație în fața comisiilor de evaluare din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

2. CERINȚE GENERALE

2.1 Tehnoredactarea tezei de disertație

Teza de disertație are minim 40 de pagini, exceptând anexele și lista referințelor bibliografice. Tehnoredactarea lucrării trebuie să fie realizată electronic, conform următorului format: setare pagină A4, margini de 2.5 cm (sau 1 inch), distanța între linii la un rând și jumătate (1.5), font Times New Roman, mărimea caracterelor de 12 puncte. Lucrarea finală va fi salvată în format PDF și încărcată împreună cu restul documentelor solicitate pe platforma aferentă finalizării studiilor (mai multe informații pe acest [link](#)).

2.2 Elementele structurale ale tezei de disertație

TEZA DE DISERTAȚIE trebuie să includă următoarele:

- Pagină de copertă
- Pagină de titlu
- Rezumatul lucrării în limba română
- Rezumatul lucrării în limba engleză
- Pagina de cuprins
- Textul principal al demersului de cercetare
- Bibliografie
- Anexe- opțional, doar unde este cazul.

2.2.1 Pagina de copertă: trebuie să respecte formatul prezentat în Anexa 1 al acestui ghid.

Ea va include următoarele: apartenența la un program de masterat, tipul lucrării (font Times New Roman, mărimea caracterelor de 23 puncte), informații despre coordonatorul lucrării (titlul academic, prenume, nume), numele și prenumele absolventului, orașul și anul în care este organizat examenul de disertație.

2.2.2 Pagina de titlu: trebuie să respecte formatul prezentat în Anexa 2 a acestui ghid. Ea va include următoarele: apartenența la un program de masterat, titlul lucrării (font Times New Roman, mărimea caracterelor de 23 puncte), informații despre coordonatorul lucrării (titlul academic, prenume, nume), numele și prenumele absolventului, orașul și anul în care este organizat examenul de disertație. Titlul lucrării trebuie să fie o precizare concisă a temei principale a lucrării și să permită identificarea aspectelor teoretice, a variabilelor examinate și/sau a relației dintre ele. Lungimea maximă admisă a titlului este de 15 cuvinte.

2.2.3 Pagina de rezumat în limba română: trebuie să includă (1) rezumatul lucrării în limba română (maxim 250 de cuvinte), respectiv (2) între 3-5 cuvinte cheie relevante pentru tematica abordată în teza de disertație. Abstractul poate fi redactat conform ghidului disponibil aici: [APA Abstract & Keywords Guide](#).

2.2.4 Pagina de rezumat în limba engleză: trebuie să includă (1) rezumatul lucrării în limba engleză (maxim 250 de cuvinte), respectiv (2) între 3-5 cuvinte cheie relevante pentru tematica abordată în teza de disertație. Abstractul poate fi redactat conform ghidului disponibil aici: [APA Abstract & Keywords Guide](#).

2.2.5 Pagina de cuprins: trebuie să includă toate titlurile, subtitlurile și paginile secțiunilor din textul principal al proiectului de cercetare.

2.2.6 Textul principal al lucrării: detalierea și organizarea pe capitole a textului principal al tezei de disertație urmează a fi descrisă în capitolul 2.3 al acestui ghid.

2.2.7 Bibliografie: cerințele cu privire la standardele de redactare a referințelor bibliografice urmează a fi descrise în capitolul 2.4 al acestui ghid.

2.2.7 Anexele tezei de disertație reprezintă o secțiune opțională. Ea poate să includă materiale suplimentare conținutului lucrării, cum ar fi instrumente de măsurare, ilustrații suplimentare, informații legate de proceduri metodologice lungi, calcule etc., esențiale din punct de vedere al clarificării conținutului, care, însă, necesită un spațiu mai mare. Fiecare tip de material suplimentar este conținut într-o anexă separată. Numerotarea anexelor se va face cu litere și cifre arabe. Fiecare anexă trebuie să includă și un titlu care să descrie conținutul anexei (e.g., Anexa 1: Itemii Scalei Alabama de Practici Parentale traduși în limba română).

2.3 Organizarea pe capitole al textului principal a tezei de disertație.

Textul principal reprezintă un demers de cercetare care trebuie să includă obligatoriu următoarele secțiuni, în această ordine: Introducere, Metodă, Rezultate, Discuții, și Concluzii. Aceste componente urmează a fi organizate pe capitole și subcapitole după cum urmează:

2.3.1 CAPITOL 1. INTRODUCERE: trebuie să includă următoarele secțiuni.

1.1 Definirea și explorarea principalelor variabile de interes pentru teza de disertație. În această secțiune, variabilele de interes sunt prezentate și definite în acord cu literatura de specialitate, având în vedere importanța lor în cadrul psihologiei clinice. Se va realiza o delimitare conceptuală clară, însoțită de explicații privind dimensiunile sau subcomponentele relevante pentru înțelegerea completă a acestor constructe. În plus, vor fi evidențiate principalele abordări teoretice din care derivă variabilele studiate, ilustrând astfel modul în care acestea sunt înțelese și investigate în cadrul paradigmatelor psihologice actuale. Este esențial ca variabilele selectate să aibă o contribuție semnificativă la înțelegerea proceselor implicate în sănătatea emoțională și comportamentală.

1.2 Prezentarea literaturii relevante în raport cu tema de cercetare. Această secțiune va oferi o sinteză a celor mai relevante și recente studii care abordează tema cercetării. Vor fi incluse cercetări care explorează relațiile dintre variabilele de interes, efectele lor în contexte clinice sau intervenționale, precum și studii care au testat modele teoretice similare. Studiile publicate înainte de anul 2000 vor fi menționate doar în mod justificat, în lipsa unor cercetări mai recente pe subiect. Scopul acestei analize este de a contura stadiul actual al cunoașterii științifice și de a identifica perspectivele teoretice și metodologice relevante pentru dezvoltarea cercetării propuse.

1.3 Prezentarea lacunelor existente în literatura de specialitate. Pornind de la literatura prezentată anterior, această secțiune evidențiază aspectele insuficient explorate, contradictorii sau slab argumentate teoretic și empiric. Se vor analiza limitele metodologice ale cercetărilor anterioare, zonele de neacoperire teoretică, precum și populațiile sau variabilele neglijate. Identificarea acestor lacune va constitui fundamentul pentru justificarea direcției de cercetare alese, contribuind la dezvoltarea unui demers științific ancorat în nevoile reale ale domeniului psihologiei clinice.

1.4 Descrierea demersului care ar adresa lacunele identificate în literatură și explorarea importanței demersului propus. În această parte, se va detalia modul în care cercetarea propusă își propune să răspundă lacunelor identificate în literatura de specialitate. Se vor argumenta relevanța și oportunitatea studiului din perspectivă teoretică, practică și aplicativă. Se va preciza designul de cercetare adoptat (ex. studiu clinic controlat, cvasiexperimental, transversal, longitudinal, retrospectiv, meta-analiză sau design calitativ cu replicabilitate, precum Grounded Theory), în funcție de natura întrebărilor de cercetare și a obiectivelor urmărite. De asemenea, se va sublinia contribuția posibilă a cercetării atât la dezvoltarea cunoașterii teoretice, cât și la îmbunătățirea intervențiilor psihologice în practica clinică.

1.5 Precizarea obiectivului general, a obiectivelor specifice și a fiecărei ipoteze formulate, precum și oferirea unui argument teoretic privind formularea acestora. În finalul capitolului, vor fi formulate clar obiectivul general al cercetării, obiectivele specifice și ipotezele de lucru. Fiecare ipoteză va fi însoțită de un argument teoretic solid, derivat fie din literatura de specialitate, fie din modelele conceptuale discutate anterior. Aceste ipoteze vor fi formulate în acord cu natura variabilelor studiate, cu designul cercetării și cu metodele care urmează a fi utilizate, astfel încât să reflecte o conexiune logică și coerentă între teorie, cercetare empirică și practica psihologică.

2.3.2 CAPITOL 2. METODA: trebuie să descrie detaliat planul de realizare al demersului de cercetare, incluzând atât definițiile conceptuale cât și cele operaționale ale variabilelor utilizate în studiu. Acesta trebuie să includă informații despre:

2.1 Participanți: Această secțiune oferă o prezentare detaliată a eșantionului utilizat în cadrul studiului. Se va preciza numărul total de participanți incluși în cercetare, precum și metoda utilizată pentru calcularea mărimii eșantionului (de exemplu, prin analiza puterii statistice – power analysis). Vor fi descrise principalele caracteristici ale eșantionului, precum vârsta, genul, nivelul educațional, statutul socio-economic sau alte variabile relevante, în funcție de specificul studiului. Accentul va fi pus pe acele caracteristici care pot influența interpretarea rezultatelor și generalizarea concluziilor. Se va detalia, de asemenea, procedura de

eșantionare, incluzând metodele de recrutare și criteriile de selecție a participanților (criterii de includere și excludere), precum și eventualele etape de consimțământ informat și de contactare a participanților. Este important ca această descriere să permită înțelegerea modului în care eșantionul a fost constituit și să susțină validitatea rezultatelor obținute.

2.2 Instrumentele de măsurare: În această secțiune vor fi prezentate instrumentele utilizate pentru colectarea datelor, în concordanță directă cu obiectivele și ipotezele formulate în cadrul studiului. Fiecare instrument va fi descris detaliat, incluzând informații despre structura sa, tipul de itemi și modalitatea de scorare. De asemenea, se vor raporta proprietățile psihometrice ale instrumentelor, cum ar fi fidelitatea (ex: consistența internă – coeficientul Cronbach's alpha) și validitatea, atât pe baza literaturii de specialitate, cât și calculate în cadrul eșantionului utilizat în studiu. În cazul în care sunt folosite metode de evaluare ce implică un grad de subiectivitate din partea evaluatorului – cum ar fi observația sau interviul – se va raporta și nivelul de acord dintre evaluatori (de exemplu, coeficientul Cohen's kappa), pentru a susține obiectivitatea și credibilitatea datelor colectate. Alegerea fiecărui instrument va fi justificată prin relevanța sa față de variabilele studiate și prin capacitatea sa de a răspunde adecvat cerințelor metodologice ale cercetării.

2.3 Designul de cercetare: Această secțiune descrie tipul de design de cercetare adoptat, în concordanță cu obiectivele și ipotezele formulate în etapa teoretică. Se va preciza dacă studiul are un caracter experimental, cvasiexperimental, transversal, longitudinal, prospectiv, retrospectiv, calitativ sau mixt, oferind o justificare clară a alegerii acestui design în raport cu scopul cercetării. Vor fi enumerate toate variabilele incluse în studiu, împreună cu rolul metodologic al fiecăreia:

- Variabila/variabilele independente (cele manipulate sau controlate pentru a observa efectele asupra altor variabile),
- Variabila dependentă (cea care reflectă rezultatul sau efectul așteptat al influenței variabilelor independente),
- Variabile mediatore (care explică mecanismul prin care variabila independentă influențează variabila dependentă),
- Variabile moderatoare (care afectează forța sau direcția relației dintre variabilele independente și cele dependente),
- Variabile de control (care trebuie menținute constante sau măsurate pentru a izola relația dintre VD și VI).

Descrierea designului va include și informații despre structura cercetării (ex: grupuri de comparație, pretest–posttest, măsurători multiple), alături de diagrama de cercetare (dacă este cazul), pentru a evidenția relațiile dintre variabile și logica testării ipotezelor.

2.4 Procedura de lucru: această secțiune descrie în detaliu modul de desfășurare a cercetării, în funcție de designul de cercetare ales. Se vor prezenta etapele concrete ale studiului, de la recrutarea participanților până la colectarea și analiza datelor. Se va include o descriere clară a protocolului aplicat, cu accent pe intervențiile realizate (dacă este cazul), precum și pe momentul și modul de administrare a măsurătorilor utilizate. Nivelul de detaliere va fi suficient pentru a permite replicarea studiului de către alți cercetători.

2.5 Analiza datelor: Această secțiune detaliază modalitățile prin care vor fi analizate datele colectate în cadrul studiului, atât cele cantitative, cât și cele calitative, în funcție de natura datelor și de designul cercetării. Scopul este ca orice alt cercetător sau echipă de cercetare să poată replica procesul de analiză și să verifice coerența concluziilor formulate. Pentru datele cantitative, se vor preciza tipurile de analize statistice utilizate, împărțite în analize descriptive (de exemplu: medii, abateri standard, frecvențe) și inferențiale (de exemplu: testul t, ANOVA, regresie, corelații Pearson sau Spearman, teste chi-pătrat etc.). Alegerea acestor metode va fi justificată în funcție de tipul de date, de ipotezele formulate și de designul de cercetare adoptat. În cazul utilizării datelor calitative, se va descrie strategia de codificare și interpretare a datelor (ex: analiza tematică, analiza de conținut, Grounded Theory), precum și procedurile utilizate pentru a asigura rigoarea și validitatea rezultatelor (ex: triangulare, codare inter-evaluator etc.). Autorul tezei va raporta cât mai detaliat protocolul de analiză a datelor, astfel încât să fie transparent modul în care au fost testate ipotezele cercetării și susținute concluziile formulate. De asemenea, se va menționa programul informatic utilizat pentru analiza statistică (ex: SPSS, JASP, R), alături de eventualele setări sau proceduri specifice aplicate.

2.3.3 CAPITOL 3. REZULTATE: În acest capitol, autorul va prezenta în mod sistematic rezultatele obținute în urma analizei datelor, în conformitate cu obiectivele și ipotezele formulate anterior. Se vor raporta, în primul rând, statisticile descriptive pentru variabilele implicate în studiu, incluzând medii, abateri standard, frecvențe și procentul datelor lipsă. Aceste informații oferă o imagine generală asupra distribuției datelor și a structurii eșantionului.

În continuare, vor fi prezentate rezultatele testării asumpțiilor necesare pentru aplicarea analizelor parametrice, precum:

- normalitatea univariată și multivariată a datelor,
- linearitatea relațiilor dintre variabile,
- independența erorilor,

- omogenitatea varianțelor (de exemplu, prin testul Levene),
- absența multicoliniarității (ex: VIF).

Ulterior, se vor raporta rezultatele testării ipotezelor, prin coeficienții statistici relevanți în funcție de analiza aplicată (de exemplu: coeficientul beta, valorile t, F sau chi-pătrat), împreună cu valorile p asociate acestora, pentru a stabili semnificația statistică.

De asemenea, se vor calcula și raporta indicatori ai mărimii efectului (effect size), cum ar fi:

- Cohen's d pentru diferențe între grupuri,
- eta pătrat (η^2) sau parțial eta pătrat (ηp^2) pentru ANOVA,
- coeficientul R^2 pentru analize de regresie.

Prezentarea rezultatelor va fi organizată clar, eventual susținută prin tabele și grafice, pentru a permite o înțelegere facilă și riguroasă a concluziilor care pot fi trase pe baza datelor.

În cazul în care studiul include o componentă calitativă, rezultatele vor fi prezentate sub forma temelor sau categoriilor emergente, identificate în urma procesului de codificare și analiză a datelor (ex: analiza tematică, analiza de conținut, Grounded Theory etc.).

Vor fi prezentate:

- descrierea temelor/categoriilor identificate, împreună cu explicații teoretice relevante,
- exemple de citate reprezentative din răspunsurile participanților, pentru a ilustra fiecare temă,
- relațiile dintre teme sau modelul conceptual emergent (dacă este cazul).

Se va menționa și modul în care a fost asigurată credibilitatea și rigoarea analizei, de exemplu prin codare dublă, consens între evaluatori sau validare prin feedback de la participanți. Întregul proces de analiză calitativă va fi prezentat într-un mod clar și transparent, pentru a permite altor cercetători să înțeleagă și să evalueze coerența și profunzimea interpretărilor.

2.3.4 CAPITOL 4. DISCUȚII: evaluează și interpretează implicațiile rezultatelor obținute, autorul tezei de disertație făcând referire la ipotezele propuse. Acesta va examina, interpreta, cataloga rezultatele și va face inferențe pe baza lor privind problema de cercetare identificată. Interpretarea și problematizarea rezultatelor analizei datelor trebuie să fie reflexivă, prin raportarea la conceptele și considerațiile teoretice descrise în secțiunea de Introducere. Această secțiune de Discuții trebuie să includă formularea unui răspuns la întrebarea de cercetare pe baza analizei prezentate în secțiunea Rezultate. De asemenea, autorul va prezenta implicațiile/consecințele teoretice, metodologice și practice ale rezultatelor obținute. Trebuie prezentate și discutate limitele demersului de cercetare derulat, precum și direcțiile viitoare de cercetare.

2.3.5 CAPITOL 5. CONCLUZII ALE CERCETĂRII: acesta reprezintă o sumarizare în 3-5 paragrafe a obiectivului principal al studiului și a principalelor rezultate obținute, precum și a modului în care cercetarea derulată oferă un răspuns la întrebările formulate, fără a prezenta detalii care se regăsesc și în alte secțiuni ale lucrării.

2.3.6 Citarea lucrărilor în cadrul textului principal

Elaborarea unei lucrări științifice, implicit și cea a disertației, se bazează inevitabil pe idei/modele teoretice/metode/instrumente/modalități de analiză statistică preluate din alte surse bibliografice ale literaturii de specialitate. Pentru a evita plagiatul, implicit lezarea drepturilor de autor, candidatul va trece în textul tezei de disertație trimiterile la sursa acestora. Toate citările, atât din text cât și bibliografia de la final lucrării, trebuie să fie conform standardelor de citare APA ediția a VII-a. Preluarea ideilor, expresiilor, definițiilor, argumentelor etc. ce aparțin unui autor, altul decât autorul lucrării, se face: (a) sub formă de citate, cu indicarea paginii de unde a fost preluat citatul; sau, (b) prin reproducere cu propriile cuvinte ale autorului tezei. În ambele cazuri se vor indica în mod obligatoriu – sub forma referințelor bibliografice aplicate în lucrare – datele bibliografice ale sursei.

Toate lucrările de disertație vor fi trecute printr-un program de identificare a gradului de similitudine cu alte materiale publicate. Coordonatorul va analiza raportul de similitudine și pe baza acestuia va decide dacă lucrarea prezintă secțiuni plagiare. Lucrarea de disertație nu va putea să fie susținută, fără adresarea de către student, la cererea coordonatorului, a porțiunilor de text preluate fără respectarea standardelor de preluare și citare.

2.3.6.1 Reguli generale de citare

a) Un singur autor

Manualul APA recomandă utilizarea structurii de citare autor-dată pentru referințele din text. Această structură impune ca orice citare în text (adică în corpul lucrării) să fie însoțită de o citare corespunzătoare în lista de referințe. În citarea din text, se menționează doar numele de familie al autorului, fără a include sufixe precum „Jr.”. Exemplu: După cum menționează Ahmed (2016)...; Un studiu a arătat că (Ahmed, 2016)

b) Doi autori

Menționați ambii autori în fraza de semnalizare sau în paranteze de fiecare dată când citați lucrarea. Folosiți cuvântul „și” între numele autorilor în text și simbolul „&” în paranteze. Exemplu: Cercetarea realizată de Wegener și Petty (2025) susține...; Un studiu a arătat că ... (Wegener & Petty, 2025).

c) Trei sau mai mulți autori

Menționați doar numele primului autor, urmat de „et al.” în fiecare citare, chiar și la prima, cu excepția cazului în care acest lucru ar crea ambiguitate între surse diferite. În „et al.”, „et” nu trebuie urmat de un punct. Doar „al” trebuie urmat de un punct (întotdeauna) și de virgulă numai atunci când este citat în paranteză. Exemplu: Studiu sugerează că ... (Kernis et al., 2025); Kernis et al. (2025) sugerează...

Dacă citați mai multe lucrări cu grupuri similare de autori, iar forma prescurtată „et al.” ar fi aceeași pentru fiecare sursă, trebuie să evitați ambiguitatea menționând mai multe nume. De exemplu, dacă aveți următoarele surse:

Jones, Smith, Liu, Huang și Kim (2020)

Jones, Smith, Ruiz, Wang și Stanton (2020)

Acestea vor fi citate astfel pentru a evita confuzia:

(Jones, Smith, Liu, et al., 2020)

(Jones, Smith, Ruiz, et al., 2020)

Deoarece „et al.” este plural, trebuie să înlocuiască întotdeauna mai mult de un nume. Dacă „et al.” ar înlocui un singur autor, menționați numele complet al celui autor.

d) Două sau mai multe lucrări citate

Autorul trebuie să ordoneze citările în ordine alfabetică. Două sau mai multe lucrări ale aceluiași autor (sau ale aceluiași grup de autori) publicate în același an vor fi marcate prin adăugarea unui „a”, „b” ș.a.m.d. după anul publicării.

e) Lucrări fără autor identificat sau Autor anonim

Dacă lucrarea nu are un autor, citați sursa prin titlul său în fraza de semnalizare sau folosiți primul cuvânt sau primele două în paranteze. Titlurile cărților și rapoartelor sunt scrise cu caractere italice, iar titlurile articolelor, capitolelor și paginilor web sunt scrise între ghilimele. Stilul APA impune folosirea literelor majuscule pentru cuvintele importante din titluri atunci când acestea sunt menționate în text (dar nu și în listele de referințe). Exemplu: un studiu similar a fost realizat asupra studenților care învățau să formateze lucrări de cercetare („Using Citations,” 2001). Notă: În cazul rar în care „Anonymous” este utilizat ca autor, tratați-l ca pe un nume propriu în citare (Anonymous, 2001). În lista de referințe, folosiți „Anonymous” ca nume de autor.

f) Organizația ca autor

Dacă autorul este o organizație sau o agenție guvernamentală, menționați organizația în fraza semnal sau în citarea între paranteze prima dată când citați sursa, la fel cum ați face cu o persoană individuală. Exemplu: Conform Asociației Americane de Psihologie (2000),...

Dacă organizația are o abreviere bine cunoscută, puteți include abrevierea între paranteze pătrate prima dată când sursa este citată și apoi să folosiți doar abrevierea în citările ulterioare. Totuși, dacă citați lucrări de la mai multe organizații cu aceleași abrevieri, nu folosiți abrevierile (pentru a evita ambiguitatea). Exemplu: prima citare: (Mothers Against Drunk Driving [MADD], 2000), a doua citare: (MADD, 2000)

g) Numărul paginilor în citări

Pentru a cita o parte specifică dintr-o anumită sursă, autorul tezei de disertație trebuie să indice pagina, capitolul, figura, tabelul sau formula. Întotdeauna va fi menționat numărul paginii: (Johnny, 2011, p. 13)

h) Sursele secundare

Când sursele originale nu sunt disponibile în format fizic, autorul trebuie să menționeze a doua sursă în lista bibliografică iar în text să menționeze lucrarea originală și să citeze sursa secundară: ... raportul elaborat de Minnie (citât în Smith, 2011).

2.3.6.2 Note de subsol

Notele de subsol în cadrul textului principal al demersului de cercetare sunt utilizate pentru a oferi informații suplimentare sau pentru a confirma statutul drepturilor de autor.

2.4 Referințele bibliografice ale tezei de disertație

Referințele bibliografice apar la sfârșitul lucrării în capitolul BIBLIOGRAFIE. Acest capitol va include toate citările din text, în ordine alfabetică,. Această listă trebuie să includă toate lucrările citate în cadrul textului principal al demersului de cercetare indiferent de secțiune (Introducere, Metodă, Rezultate, Discuții și Concluzii). Referințele trebuie respectate formatul APA ediția a VII -a.

2.4.1 Reviste (exemple selective)

Autor, A. A., Autor, B. B., & Autor, C. C. (an). Titlul articolului. *Titlul Jurnalului, număr volum (număr issue)*, pp-pp. doi: xx.xxxxxxxxxx

Soto, C. J., & John, O. P. (2017). The next big five inventory (BFI-2): Developing and assessing a hierarchical model with 15 facets to enhance bandwidth, fidelity, and predictive power. *Journal of Personality and Social Psychology*, 113(1), 117-143.

<http://dx.doi.org/10.1037/pspp0000096>

Nguyen, T., Carnevale, J. J., Scholer, A. A., Miele, D. B., & Fujita, K. (2019). Metamotivational knowledge of the role of high-level and low-level construal in goal-relevant task performance. *Journal of Personality and Social Psychology*, 117(5), 879-899.

<http://dx.doi.org/10.1037/pspa0000166>

Pegion, K., Kirtman, B. P., Becker, E., Collins, D. C., LaJoie, E., Burgman, R., Bell, R., DelSole, R., Min, D., Zhu, Y., Li, W., Sinsky, E., Guan, H., Gottschalck, J., Metzger, E. J., Barton, N. P., Achuthavarier, D., Marshak, J., Koster, R., . . . Kim, H. (2019). The subseasonal experiment (SubX): A multimodel subseasonal prediction experiment. *Bulletin of the American Meteorological Society*, 100(10), 2043-2061. <https://doi.org/10.1175/BAMS-D-18-0270.1>

Bureau of International Organization Affairs. (2018). U.S. contributions to international organizations, 2017 [Annual report]. U.S. Department of State. <https://www.state.gov/u-s-contributions-to-international-organizations/>

2.4.2. Cărți (exemple selective)

Autor, A. A. (an). *Titlul lucrării*. Editură. DOI (dacă e disponibil)

Stoneman, R. (2008). *Alexander the Great: A life in legend*. Yale University Press.

Editor, E. E. (Ed.). (Anul publicării). *Titlul lucrării*: Litera mare și pentru subtitlu. Editorul. DOI (dacă este disponibil)

Leitch, M. G., & Rushton, C. J. (Eds.). (2019). *A new companion to Malory*. D. S. Brewer.

2.4.3. Capitole din cărți (exemple selective)

Author, A. A., & Author, B. B. (Anul publicării). *Titlul capitolului*. În E. E. Editor & F. F. Editor (Eds.), *Titlul lucrării*: Litera mare și pentru subtitlu (pp. paginile capitolului). Editorul. DOI (dacă este disponibil)

Armstrong, D. (2019). *Malory and character*. In M. G. Leitch & C. J. Rushton (Eds.), *A new companion to Malory* (pp. 144-163). D. S. Brewer.

2.4.4 Conferințe și simpozioane (exemple selective)

Contributor, A. A., Contributor, B. B., Contributor, C. C., & Contributor, D. D. (an, lună).

Titlul lucrării. In E.E. Chairperson (Chair), *Titlul simpozionului*. Symposium conducted at the meeting of [Numele Organizației], Locația.

Presenter, A. A. (an, lună). *Titlul lucrării sau posterului*. Paper or poster session presented at the meeting of [Numele Organizației], Locație.

2.4.5 Lucrări nepublicate (exemple selective)

Author, A. A. (an). *Titlul manuscrisului*. Unpublished manuscript [or "Manuscript submitted for publication," or "Manuscript in preparation"].

Pentru o descriere detaliată a procedurii privind citarea altor tipuri de lucrări decât cele prezentate în acest Ghid, autorul tezei de disertație va consulta Manualul APA, Ediția a-VII-a. Un ghid a standardelor APA se poate accesa la următorul [link](#).

3. CERINȚE SPECIFICE

Lucrarea de disertație poate conține unul sau mai multe din următoarele tipuri de cercetare: cercetare experimentală și cvasiexperimentală; cercetare corelațională; cercetare calitativă (care permite replicabilitatea); cercetare aplicativă; cercetare de tip meta-analiză.

3.1 Cercetare experimentală și cvasiexperimentală

3.1.1 Adecvarea cercetării

- lucrarea să abordeze probleme care sunt accesibile prin cercetare experimentală sau cvasi-experimentală;
- nivelul de analiză să fie adecvat obiectivului cercetării;
- modelul experimental utilizat să țină seama de exigențele fenomenului/eventimentului abordat și de obiectivele cercetării;
- să utilizeze sarcini experimentale adecvate temei abordate și modelului experimental utilizat;
- să utilizeze eșantioane adecvate, care să permită generalizarea datelor;
- ipoteza de cercetare să fie falsificabilă; ipoteza să fie dedusă logic din teoria verificată;
- operaționalizarea variabilei dependente să fie adecvată pentru a pune în evidență efectul manipulării experimentale; să țină seama de eventualele erori care pot afecta validitatea ecologică.

3.1.2 Control experimental

- grupele de control și experimentale să fie selectate conform designului experimental;
- să utilizeze o procedură de eșantionare randomizată sau să evidențieze că eșantioanele comparate sunt similare.

3.1.3 Validitatea manipulării

- manipularea constructului sau intervenția să fie corect operaționalizată și să fie în concordanță cu ipoteza dedusă din modelul teoretic;
- să evite erorile de manipulare experimentală;
- să evite confuzia dintre efectele datorate variabilei investigate și efectele generate de alte variabile externe;
- efectul manipulării sau al intervenției să fie suficient de puternic pentru a produce efecte măsurabile; dacă este necesar să includă verificări ale efectului manipulării.

- modalitățile variabilelor pe baza cărora efectuăm inferențele să fie plauzibile în ceea ce privește populația și modelul experimental;

3.1.4 Controlul erorilor

- să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile de cercetare care afectează validitatea internă (ex: instrument utilizat, maturizarea grupului, selecție, regresie spre medie, variabile confundate, moarte experimentală, etc.);
- să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile care afectează validitatea concluziilor statistice (de ex. analiză de itemi, fidelitatea demersului experimental, variabile irelevante aleatoare prezente în situația experimentală, eterogenitatea subiecților, etc.);
- să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile care afectează validitatea de construct (de ex. definiție insuficientă, confundarea constructului cu nivelurile constructului, etc.);
- în cazul studiilor de laborator să analizeze gradul de adecvare a situației simulate într-un mediu artificial pentru dimensiunile esențiale ale procesului sau fenomenului studiat; să prezinte limitele studiului privind generalizarea la situațiile ecologice.

3.1.5 Concluzii

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul prezumtiv al altor variabile decât cele manipulate;
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți.

3.2 Cercetare corelațională

3.2.1 Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin studii non-experimentale;
- să utilizeze un design adecvat constrângerilor temei abordate;
- în cazul studiilor corelaționale să se centreze pe variabilele critice (despre care știm că ar putea avea o influență asupra comportamentului studiat);
- în cazul studiilor corelaționale să specifice în mod clar relația dintre diferitele variabile;
- în cazul studiilor care permit studierea de relații cauzale, direcția relației cauzale să fie în concordanță cu date furnizate de literatura de specialitate relevantă și să fie evaluată cu proceduri statistice adecvate.

3.2.2 Controlul erorilor

- să controleze, pe cât posibil, erorile de cercetare;
- în cazul studiilor longitudinale să fie argumentată logic alegerea momentului măsurărilor;
- subliniază corect argumentele validității relației cauzale;
- dacă este cazul identifică și evaluează efecte de tipul corelației parțiale, corelației multiple;
- explică, dacă e cazul, excluderea unor variabile relevante din studiu;
- dacă este cazul evaluează nonlinearitatea (prezența unei relații nonlineare între variabilele studiate).

3.3.3 Concluzii

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul variabilelor relevante;
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți.

3.3 Cercetare calitativă

3.3.1 Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin metoda calitativă;
- definește clar problemele care vor fi abordate în studiu;
- aplică corect metoda și tehnicile de analiză;
- să folosească metode calitative care sunt în concordanță cu tema abordată, scopul studiului și modelului utilizat (ex. observație, interviu, etc);
- să aplice corect și descrie clar procedeul de analiză;
- să conțină descrierea detaliilor astfel încât să permită o eventuală replicare a studiului;
- să ia în considerare avantajele și dezavantajele metodei alese și a modelului de cercetare.

3.3.2 Concluzii

- dezvoltă și definește clar categoriile conceptuale;
- face legătura între concluziile studiului problema abordată și metodele folosite;
- specifică și explică legăturile dintre concepte sau categorii de concepte;
- în interpretare să ia în considerare factorii contextuali relevanți și alți factori explicativi;

3.4 Cercetare aplicativă

3.4.1 Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme relevante în practică; să analizeze critic soluțiile propuse în literatura de specialitate din punct de vedere al adecvării la problema abordată;
- să ia în considerare avantajele și dezavantajele soluției propuse de cercetarea proprie;
- să folosească un demers de cercetare adecvat verificării soluției propuse;
- să utilizeze un context (ex. Situație, ocupație, organizație) potrivit problemei abordate în studiu care să permită generalizarea soluției propuse;
- să operaționalizeze corect constructul abordat (în concordanță cu literatura de specialitate și teoria astfel încât să fie justificată operaționalizarea propusă;
- toate măsurătorile să fie justificate de scop, teorie și cercetările anterioare; să măsoare toate variabilele relevante pentru problema studiată;
- dacă este posibil să utilizeze instrumente accesibile, standardizate și bine documentate; să ofere explicații detaliate când aplică probe sau instrumente noi.

3.4.2 Concluzii

- analizează valoarea soluției propuse pentru soluționarea problemei practice abordate;
- abordează limitele și domeniul de aplicabilitate ale soluției propuse.

3.5 Cercetare de meta-analiză

3.5.1 Adecvarea cercetării

- lucrarea să abordeze probleme care sunt accesibile prin cercetare de tip meta-analiză
- nivelul de analiză să fie adecvat obiectivului cercetării;
- aplică corect metoda și tehnicile de analiză;
- sumarizează/investighează caracteristicile principale/de interes ale studiilor primare incluse
- sumarizează efectul agregat al tuturor studiilor primare incluse
- sumarizează eterogenitatea dintre studiile primare incluse
- investighează sursele eterogenității studiilor primare incluse prin analize specifice (senzitivitate, subgrup, meta-regresie)

- evaluează calitatea studiilor primare incluse prin instrumente specifice acestui demers (riscul de bias la nivel de studiu individual)
- evaluează existența unui potențial bias de publicare

3.5.2 Concluzii

- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii potențiali factori moderatori existenți și să țină cont atât de calitatea studiilor primare incluse, cât și de posibilitatea existenței unui bias de publicare.

4. PREVEDERI REFERITOARE LA ETICA DEMERSULUI DE CERCETARE

Dacă un membru al comisiei de disertație identifică în cadrul evaluării tezei de disertație, atât anterior susținerii, cât și în cadrul acesteia, abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară, inclusiv plagierea rezultatelor sau a publicațiilor altor autori, confecționarea de rezultate ori înlocuirea rezultatelor cu date fictive, membrul comisiei de disertație este obligat să ia următoarele măsuri:

- a) să sesizeze comisia de etică a Universității Babeș-Bolyai pentru a analiza și soluționa cazul, inclusiv prin exmatricularea studentului (masterandului), potrivit art. 306-310 și 318-322 din Legea educației naționale nr. 1/2011 și prevederilor Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare;
- b) să notifice tuturor membrilor comisiei abaterile și să propună acordarea calificativului Nesatisfăcător.

Anexa 1. Pagina de copertă

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
MASTERATUL (DENUMIREA MASTERATULUI)

TEZĂ DE DISERTAȚIE

Coordonator științific:

Titlu Prenume Nume

Absolvent:

Nume Prenume

Cluj-Napoca

Anul

Anexa 2. Pagina de titlu

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
DEPARTAMENTUL DE PSIHOLOGIE CLINICĂ ȘI PSIHOTERAPIE

TITLUL LUCRĂRII

Coordonator științific:

Titlu Prenume Nume

Absolvent:

Nume Prenume

Cluj-Napoca

Anul

Anexa 3. Grilă evaluare

Criteriu de Evaluare	Descriere	Punctaj Maxim (procent din notă)	Punctaj Obținut
Sinteza Literaturii	Sinteza relevantă a literaturii de specialitate	20 (20%)	
Implicațiile studiului pentru domeniul clinic	Importanța și aplicabilitatea practică în domeniul psihologiei clinice	20 (20%)	
Originalitatea Proiectului	Noutatea și originalitatea studiului	10 (10%)	
Metodologia Propusă	Claritatea, rigurozitatea și adecvarea metodologiei utilizate	20 (20%)	
Implicații	Analiza implicațiilor practice, metodologice și sociale	10 (10%)	
Întrebări și Răspunsuri	Capacitatea de a răspunde la întrebările comisiei	15 (15%)	
Claritatea Prezentării și Abilități de Prezentare	Structura și claritatea prezentării PowerPoint; Eficacitatea și profesionalismul prezentării orale	5 (5%)	
Total		100 (100%)	

Anexa 4. Explicația criteriilor

- Sinteza Literaturii: Evaluează cât de bine a fost revizuită și utilizată literatura de specialitate relevantă.
- Implicațiile Studiului: Verifică dacă studiul propus are importanță practică și poate aduce beneficii în domeniul psihologiei clinice.
- Originalitatea Proiectului: Evaluează cât de inovativă și nouă este propunerea de studiu.
- Metodologia Propusă: Evaluează claritatea și adecvarea metodologiei de cercetare propuse.
- Implicații: Analiza implicațiilor practice, metodologice și sociale.
- Claritatea Prezentării și Abilități de Prezentare: Se referă la structura și claritatea informațiilor prezentate în PowerPoint, evaluarea abilităților oratorice și profesionalismul candidatului în timpul prezentării.
- Întrebări și Răspunsuri: Capacitatea de a răspunde la întrebările comisiei și de a demonstra înțelegerea profundă a subiectului.